

СОВЕТ НИЖНЕОШМИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
МАМАДЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул. Советская, д.37 А, с. Нижняя Ошма,
Мамадышский район,
Республика Татарстан, 422164

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МАМАДЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ТҮБӘН УШМЫ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

Советлар урамы, 37А йорт, Түбән Ушмы авылы,
Мамадыш районы,
Татарстан Республикасы, 422164

тел.(факс): (85563) 2-34-46; e-mail: Noshm.Mam@tatar.ru, www:mamadysh.tatarstan.ru

Решение

«05 » июнь 2018 ел

Карар

№ 1-31

Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртибе турында Нигезләмә

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» гы Федераль закон, «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлеге Советы **КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:**

1. «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә халык тыңлауларын (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртибе турында Нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлеге Советының 2012 елның 1 августындагы «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе турында» 4-13 нче карарын үз көчен югалтты дип санарга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат- телекоммуникация челтәрендәге <http://mamadysh.tatarstan.ru> рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru.) урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Мамадыш муниципаль районының Түбән Ушмы авыл жирлеге башлыгы Р.М. Ганиевка йөкләргә.

Мамадыш муниципаль районы
Түбән Ушмы авыл жирлеге
Башлыгы, Совет рәисе

/Р.М. Ганиев/

Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы
Түбән Ушмы авыл жирлегә
Советының
05.06.2018 ел, №1-31 карарына
Кушымта

«Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль
районы Түбән Ушмы авыл жирлегә» муниципаль
берәмлегендә халык тыңлауларын (жәмәгать фикер алышуларын)
оештыру һәм уздыру тәртибе турында
Нигезләмә

Әлеге Нигезләмә «Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлегә» муниципаль берәмлегендә (алга таба - нигезләмә) ачык тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртибе турында Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон һәм «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлегә муниципаль берәмлеге» Уставы (алга таба –Устав) нигезендә эшләнде.

Глава 1. Гомуми Нигезләмәләр

Статья 1. Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

Гавами тыңлаулар - «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлегә» муниципаль берәмлегендә яшәүчеләрнең жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары турында гавами фикер алышу юлы белән карарлар кабул итү процессында катнашу, шулай ук федераль законнар, әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән мәсьәләләр буенча фикер алышу өчен «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлегә» муниципаль берәмлегендә яшәүчеләрнең хокукларын гамәлгә ашыру рәвеше;

инициатив төркем - Россия Федерациясе гражданны яисә жәмәгать тыңлауларында катнашу хокукына ия гражданны төркеме;

жәмәгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре, карала торган мәсьәлә турында гавами тыңлауларда фикер алышуда катнашу хокукына ия. Жәмәгатьчелек вәкилләренә керми: хезмәт бурычлары аркасында, жирле үзидарә органнарын яисә дәүләт хакимияте органнарын тәкъдим итүчеләр, яисә алар эшчәнлегендә түләүле шартнамә нигезендә катнашучылар, гавами тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча кабул итүче затлар;

гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның

вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, гавами тыңлаулар экспертлары, гавами тыңлаулар үткәрү буенча оештыру комитеты әгъзалары;

чыгышларга хокукы булган гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, әлеге Нигезләмәнең 6 статьясында билгеләнгән вакытта оештыру комитетына гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча чыгышка үз гаризаларын биргән жәмәгатьчелек вәкилләре;

оештыру комитеты - Жирлекнең муниципаль берәмлегенәң жирле үзидарә органнары вазыйфаи затларыннан, Жирлек Советы депутатларыннан, жәмәгатьчелек һәм гражданнарның инициатив төркемнәре вәкилләренән паритетлы башлангычларда төзелгән гавами тыңлаулар әзерләү һәм уздыру буенча оештыру гамәлләрен гамәлгә ашыручы коллегияль орган;

ижтимагый тыңлаулар-ижтимагый әһәмиятле мәсьәләләр, шулай ук жирле үзидарә органнары карарлары проектлары буенча фикер алышуда тиешле карарга кагылучы жирле үзидарә органнарының вәкаләтле затлары һәм оешмалар, гражданнар һәм ижтимагый берләшмәләр вәкилләре катнашында жәмәгать контроле максатларында кулланыла торган фикер алышу.

гавами тыңлаулар эксперты-гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча махсус белемгә ия һәм бу статуста вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән зат. Эксперт язмача тыңлаулар мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр тапшыра һәм фикер алышуларда аларны дәлилләү өчен катнаша.

Статья 2. Гавами тыңлаулар үткәрүнең максаты

Гавами тыңлаулар түбәндәге максатларда оештырыла:

Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышу, алар Жирлектә яшәүчеләр катнашында мәжбүри рәвештә гавами тыңлауларга чыгарыла;

халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

гавами тыңлаулар нәтижәләрен әзерләү, үткәрү һәм билгеләү экспертларның ачыклык, хәбәрдарлык, ихтыярий булуы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 3. Гавами тыңлауларга чыгарыла торган сораулар

1. Гавами тыңлаулар жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча уздырыла. Гавами тыңлаулар нәтижәсе жирле үзидарә органнары өчен тәкъдим итү характерында була.

2. Халык тыңлауларына мәжбүри рәвештә түбәндәгеләр чыгарыла:

1) Уставы проекты (алга таба - Устав), шулай ук Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Советы карары проекты, Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Уставны (устав) яисә Россия Федерациясе субъекты законнарын шушы норматив хокукый актларга туры китерү максатларында үзгәрешләр кертү очракларыннан тыш;

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәләше турында хисап;

3) Жирлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проекты;

4) Жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре, моңа «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә жирлекне үзгәртеп кору өчен тавыш бирү юлы белән гражданнар жыеннарында белдерелгән, Жирлек халкының ризалыгын алу таләп ителә;

5) генераль план проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты, территорияне планлаштыру проекты, территорияләрне ызанлау кагыйдәләре проекты, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проект, жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты, рөхсәт ителгән төзелеш объектарының чикле параметрларыннан читкә тайпылуға рөхсәт бирү, капитал төзелеш объектарын реконструкцияләү, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектарыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төренә жир кишәрлекләреннән һәм объектарны капитал төзелеш объектарыннан файдалануның башка төренә үзгәртү мәсьәләләре, жирдән файдалану һәм төзелеш алып баруның расланган кагыйдәләре булмаганда рөхсәт бирү турында карар проекты;

3. Әгәр һәр мәсьәлә буенча, һәрьяклап һәм тулы фикер алышуга комачаулар булмаса, берничә мәсьәлә буенча берьюлы гавами тыңлаулар уздыру рөхсәт ителә.

4. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү, әгәр Россия Федерациясе законнары белән башкасы билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана.

Статья 4. Гавами тыңлаулар инициаторлары

Ачык тыңлаулар халык, жирлек Советы (алга таба - Совет), жирлек башлыгы (алга таба - башлык) инициативасы буенча регламент нигезендә үткәрелә.

Халык алдында тыңлаулар үткәрү буенча Халык инициативасы 18 яшькә житкән һәм жирлек территориясендә кимендә 75 кеше яшәгән гражданнар төркеменнән чыгып эш итәргә мөмкин.

Глава 2. ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРНЫ БИЛГЕЛӘУ

5 статья. Гавами тыңлауларны билгеләү

1. Халык яисә совет инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар Совет карары белән билгеләнә.

Жирлек башлыгы инициативасы белән үткәрелә торган гавами тыңлаулар жирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

Гавами тыңлаулар Россия Федерациясе законнары белән жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча үткәрелә.

2. Халык алдында тыңлаулар үткәрү турында халык инициативасын тәкъдим итү һәм инициативага ярдәм итү өчен, 10 кешедән дә ким булмаган инициатив төркем төзелә.

2.1. Инициатив төркем Советка тәкъдим итә:

- гавами тыңлаулар мәсьәләләрен күрсәтеп, гавами тыңлаулар билгеләү турында гариза һәм аларны үткәрү кирәклеген дәлилләү, гражданның инициатив төркеменә вәкаләтле вәкиле тарафыннан 1 нче кушымта нигезендә имзаланган гариза;

- муниципаль хокукый акт проекты (гавами тыңлауларда карау өчен ул кертелгән очракта);

- муниципаль хокукый актны кабул итү кирәклеген нигезләүне үз эченә алган аңлатма, аның максатларын һәм төп нигезләмәләрен күрсәтеп (гавами тыңлауларда карауга кертелгән очракта);

- финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукый актның гавами тыңлауларында карауга кертелгән очракта);

- гражданның инициатив төркеме исемлеген 2 нче кушымта нигезендә;

- гражданның инициатив төркемен төзү турында карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе;

- инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, анда тәкъдим ителгән инициатив төркем тарафыннан документлар исемлеге, шулай ук муниципаль хокукый акт проекты докладчысы күрсәтелгән (муниципаль хокукый акт проекты гавами тыңлауларда карауга кертелгән очракта) озату хаты.

Гариза һәм беркетмә рәислек итүче (гражданның инициатив төркеменә вәкаләтле вәкиле) һәм инициатив төркем жыелышы секретаре тарафыннан имзаланган булырга тиеш.

2.2. Гариза, әгәр советка әлеге статьяның 2.1 пунктчасында билгеләнгән барлык документлар да бер үк вакытта тапшырылган булса, бирелгән дип санала.

2.3. Советка гариза һәм аңа кушып бирелә торган документлар кергән көннән алып 30 көн эчендә, инициатив төркем ачык тыңлаулар үткәрү инициативасын хуплаучы (әлеге Нигезләмәнең 3 нче кушымтасы нигезендә), 18 яше тулган һәм жирлек территориясендә даими яшәүче жирлек халкының кимендә 10 имзасы күләмендә Халык имзалары жыелырга һәм тапшырылырга тиеш.

Имзалар советка ачык тыңлаулар үткәрү турында инициативаны тәкъдим итү турында гариза биргән көннән соң килүче көннән жыелырга мөмкин. Кулга язылмаган ысул белән яки карандаш белән мәгълүматны язылу кәгазенә кертү рөхсәт ителми. Гражданның турында тиешле белешмәләрдә һәм аларны язылу кәгазенә һәм таныклык язуына кертү даталарында төзәтмәләр гражданның һәм

имза жыючылар тарафыннан айтелгн булырга тиеш.

2.4. Совет эшче трркем тзи нм язылу кгазылрен биргн кнннн алып 10 кн эченд тпшырыла торган белешмэлэрг тикшеру ткэрэ.

Имзаларны нм язылу кгазылрэндэге мэгълуматларны тикшеру нэтижелэре буенча имза гамэлдэ яки гамэлдэ түгел дип танылырга мэмкин. Имза гамэлдэ, эгэр элэге Нигезлэмэ нигезендэ анын гамэлдэ түгеллеге билгелэнмэгн булса.

Имзалар жыю нм (яки) кул кую кгазен рэсмилэштеру тэртибен бозып жыелган имзалар дэрес түгел дип таныла:

1) имзалар жыю чорыннан тыш жыелган имзалар;

2) 18 яше тулмаган нм даими яисэ нигездэ район территориясендэ яшэуэ затларнын имзалары.;

3) кул кую кгазенэ үз имзасын үз кулы белэн керту датасын күрсэтмичэ гражданнар имзалары;

4) имзалар, алар турында белешмэлэр подписка листына нерукописным ысул белэн яки карандашом;

5) гражданнар турында тиешле белешмэлэрдэ нм аларны язылу кгазенэ керту даталарында тэзэтмэлэр белэн имзалар, эгэр бу тэзэтмэлэр гражданнар, имза жыючылар тарафыннан махсус айтелмэсэ;

6) элэге Нигезлэмэнең 3 нче кушымтасы талэплэренэ туры килми торган имза кгазендэге барлык имза.

Тикшеру нэтижелэре кул кую кгазылрен тикшеру беркетмэсе белэн рэсмилэштерелэ (№4 кушымта).

2.5. Советнын чираттагы утырышында, подписка кгазылэре килгн кнннн 15 кн эчендэ, гавами тыңлаулар билгелэу турында йэ гавами тыңлаулар билгелэу турында гаризаны кире кагу турында карар кабул ителэ:

1) гавами тыңлауларга чыгарыла торган мэсьэлэлэр, элэге Нигезлэмэнең 3 статьясында каралган очрактардан тыш, жирле үзидарэ органны компетенциясенэ керми.

2) тэкдим ителгн гамэлдэге имзалар саны халыкнын гавами тыңлаулар уздыру турындагы инициативасын алга этэру өчен житэрлек булмаган очракта.

2.6. Гавами тыңлаулар билгелэу турындагы гаризаны кире кагу, баш тарткан житешсезлеклэрне бетеру шарты белэн, гавами тыңлаулар билгелэу өчен инициатив трркем тарафыннан документларны кабат керту өчен киртэ түгел.

2.7. Гавами тыңлауларны билгелэу турындагы мэсьэлэ Совет Регламенты нигезендэ карала.

2.8. Гавами тыңлаулар билгелэу турында гариза кире кагылган очракта, Совет эш кнннрендэ исэплэнэ торган 5 кнлек срокта гражданнарнын инициатив трркеме вэкалэтле вэкиле адресына язмача дэлилэнгн хэбэрнамэ жибэрэ.

3. Совет, башлык, гавами тыңлауларны билгелэгэндэ, тыңлаулар уздыру вакыты, вакыты нм урыны, оештыру комитеты составы, тэкдимнэрне исэпкэ алу нм муниципаль хокукый акт проекты турында фикер алышуда гражданнарнын катнашуы тэртибе турында гавами тыңлауларга чыгарылуы тиешле муниципаль актлар кабул итэ.

Ачык тыңлауларны ткэрэу датасы-гавами тыңлаулар билгелэу турында

муниципаль хокукий акт кабул ителгән көннән 30 көн эчендә билгеләнә, әгәр федераль законнарда, Уставта һәм әлеге Нигезләмәдә башкача билгеләнмәгән булса.

Статья 6. Гавами тыңлаулар турында хәбәр итү

1. Жирлек халкына гавами тыңлауларны билгеләп кую турында мәгълүмат массакуләм мәгълүмат чараларында, рәсми сайтта һәм (яки) башка мәгълүмат системаларында гавами тыңлаулар үткәрү көненә (федераль законнарда, Уставта, әлеге Нигезләмәдә башкасы каралмаган булса) 10 көнлек мәгълүмати стендта гавами тыңлаулар уздыру көненә (федераль законнарда, Уставта, әлеге Нигезләмәдә) гавами тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукий актның беркетелгән проекты белән (аны карауга гавами тыңлауларга кертелгән очракта) бастырып чыгару юлы белән гамәлгә ашырыла.

1.1 ачык тыңлаулар нәтижеләре массакуләм мәгълүмат чараларында, районның рәсми сайтында һәм (яки) бүтән мәгълүмати системаларда һәм мәгълүмати стендларда басылып чыга.

Мәгълүмати стендлар, мәгълүматтан файдаланучыларны мәгълүмат белән тәмин итү мөмкинлеген исәпкә алып, Яхшы карала торган урыннарда жиһазландырыла.

Мәгълүмат стендларын урнаштыру эргономика таләпләре нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш, ул кулланучының мәгълүматны озак вакытлар уңайсыз хәлдә калдыруы ихтыяжын юкка чыгара.

Мәгълүмати стендларны төсле бизәү эстетик таләпләргә туры килергә тиеш. Мәгълүмати стендлар А4 форматындагы карманнар белән жиһазландырылырга мөмкин, аларда мәгълүмат битләре урнаштырылган.

2. Проект экспозициясен үткәрү мәйданчыгы, ачык тыңлауларда яки жәмәгать фикер алышуларында каралырга тиеш, шулай ук проект экспозициясенә килүчеләргә консультация бирү вакыты, килештерү буенча гавами тыңлаулар яисә жәмәгать фикер алышулары үткәрү турында хәбәр итүгә кертелә.

Экспозиция эше чорында килүчеләр өчен консультацияләр оештырыла, проект турында басма мәгълүмати материаллар таратыла. Экспозициягә килүчеләр, экспозициягә килүчеләрне исәпкә алу һәм тәкъдимнәр, искәرمәләр язу өчен, фикер алышына торган проектка, мәсьәләгә язма рәвештә тиешле китапка (журнал) үз тәкъдимнәрен, искәرمәләрен кертергә хокуклы.

Проект экспозицияләрендә тәкъдим ителә:

- проект;
- проектка аңлатма язуы;
- Россия Федерациясе законнары һәм башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары нигезендә алынган документларның Килештерү күчермәләре;
- массакуләм мәгълүмат чараларының ял көннәре күрсәткечләрен күрсәтеп,

проект буенча гавами тыңлаулар яки ижтимагый фикер алышулар үткөрү турында мәгълүмат хәбәрен бастырып чыгару күчermәсе;

- проектны эзерләүне (эшләүне) оештыручы шундый материалларны биргән очракта, граждaннарга фикер алышына торган проект буенча мәгълүмат бирү максатларында бүтән мәгълүмати һәм демонстрацион материаллар.

Глава 3. ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРНЫ ЭЗЕРЛӘУ ҺӘМ ҮТКӘРҮ

Статья 7. Гавами тыңлауларны эзерләү һәм үткөрү

Гавами тыңлаулары Жирлектә яшәүчеләр өчен уңайлы вакытта үткәрелә (эш көне булмаган көннәрдә 11.00 сәгатътән 18.00 сәгатъкә кадәр яисә эш көннәрендә, 17.00 сәгатътән алып 22.00 сәгатътән дә соңга калмыйча, гавами тыңлаулар уздырырга тәкъдим ителә).

Гавами тыңлаулар уздырылган көнне оештыру комитеты ачык тыңлауларда катнашучыларны теркәүне оештыра.

2. Гавами тыңлауларда оештыру комитеты рәисе рәислек итә. Рәислек итүче гавами тыңлауларны ача, гавами тыңлауларның мәсьәләләрен (мәсьәләләрен), тыңлауларны үткөрү тәртибе буенча тәкъдимнәрен игълан итә, үзен, секретарен һәм экспертларын тәкъдим итә, тыңлауларны үткөрү инициаторларын күрсәтә. Оештыру комитеты секретаре гавами тыңлаулар беркетмәсен алып бара.

3. Рәислек итүче фикер алышу үткәрелә торган мәсьәләне игълан итә һәм гавами тыңлауларны уздыру инициаторлары тарафыннан вәкаләтле затка, экспертларга, шулай ук гавами тыңлауларда катнашучыларга сүз бирә. Чыгышларның чираты оештыру комитеты теркәгән гаризалар бирү чираты белән билгеләнә.

4. Тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән экспертлар, үз тәкъдимнәрен төшерергә һәм (яки) гавами тыңлауларда катнашучылар күрсәткән тәкъдимнәргә кушылырга хокуклы.

Фикер алышу нәтижәләре буенча, гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан төшерелгән тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрдән тыш, жирле әһәмияттәге мәсьәләләрен (мәсьәләләрен) хәл итү буенча бердәм тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр исемлеге төзелә.

5. Йомгаклау документын төзегәннән соң рәислек итүче тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр белән жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрен) хәл итүнең йомгаклау вариантын тавышка куя. Ачык тыңлаулардагы карарлар ачык тавыш бирү юлы белән тыңлауларда катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә. Тыңлауларда катнашкан һәр кеше бер тавышка ия, ул жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл иткән өчен бирә, аңа каршы яки тавыш бирүдән тыела. Тавыш бирү нәтижәләре беркетмәгә кертелә. Беркетмәгә ачык тыңлауларның рәисе һәм сәркатибе кул куя.

6. Ачык тыңлаулар беркетмәсе нигезендә, эш көннәрендә исәпләнгән 3 көнлек сroкта, гавами тыңлаулар уздырылган көннән соң, гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә төзелә (№6 кушымта), анда күрсәтелә:

- 1) ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәлә (сораулар);
- 2) ачык тыңлаулар үткөрү инициаторы;

3) гавами тыңлауларны билгеләп кую турында хокукый актның датасы, номеры һәм атамасы, шулай ук аны бастырып чыгару (халыкка житкерү) датасы;

4) ачык тыңлауларны үткөрү датасы, вакыты һәм урыны;

5) ачык тыңлаулар үткәргән оештыру комитеты;

6) ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукына ия булучылар турында мәгълүмат;

7) гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан төшерелгән тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрдән тыш, жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрнең бердәм исемлеге;

8) жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты;

9) ачык тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре.

7. Ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә оештыру комитеты рәисе һәм Секретаре тарафыннан имзалана һәм гавами тыңлаулар уздырылган көннән алып, эш көннәрендә исәпләп чыгарылырга (халыкка житкерелергә) 3 көнлек срокта бастырылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

8. Гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә гавами тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча карар кабул итү өчен җаваплы жирле үзидарә органы тарафыннан мәҗбүри каралырга тиеш. Карау нәтижәләре мәҗбүри тәртиптә гавами тыңлаулар инициаторларына, жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәне караган көннән алып, 3 көнлек срокта бастырып чыгару (халыкка житкерү) юлы белән муниципаль берәмлек халкына кадәр житкерелә.

9. Ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очрактан тыш, тәкъдим итү характерына ия.

Глава 4. МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕК УСТАВЫ ПРОЕКТЫ, ЖИРЛЕ БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫНА, АНЫҢ ҮТӘЛЕШЕ ТУРЫНДАГЫ ХИСАПКА ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТУРЫНДА СОВЕТ КАРАРЫ ПРОЕКТЫ, МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕ ҮЗГӘРТЕП КОРУ ТУРЫНДАГЫ МӘСЬӘЛӘ, МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКЛӘРНЕҢ ГЕНЕРАЛЬ ПЛАННАРЫ ПРОЕКТЛАРЫ БУЕНЧА ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР ОЕШТЫРУ ҺӘМ УЗДЫРУ ҮЗЕНЧӘЛЕКЛӘРЕ

Статья 8. Район Уставы проектын һәм уставка үзгәрешләр кертү турында Совет карары проектын ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Устав проекты һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Уставта каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Устав проекты һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты Совет тарафыннан аны кабул итү турындагы мәсьәләне

караганчы 30 көннән дә соңга калмыйча рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш. Бер үк вакытта күрсәтелгән проект буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибе, гражданнарның аны тикшерүдә катнашу тәртибе, шулай ук проект буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында Совет карары басыла.

Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты буенча тәкъдимнәрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү), шулай ук уставка Уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл яңадан күрсәтү формасына үзгәрешләр кертелгән очракта, гражданнарның аның фикер алышуында катнашу тәртибе таләп ителми.

3. Устав проекты яки Советның Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карары проекты буенча ачык тыңлаулар уставта билгеләнгән срокларда, әмма күрсәтелгән проектлар бастырылганнан соң 10 көннән дә соңга калмыйча үткәрелә.

4. Устав проекты яисә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт Советы карары проекты буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган булып оештыру комитеты тора.

Статья 9. Жирле бюджет проектын һәм аның үтәлеше турындагы хисапны гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында еллык хисап, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, башка федераль законнар, Устав, "Жирлектә бюджет процессы турында" Нигезләмә белән каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Жирле бюджет проекты һәм жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар үткәрүне гамәлгә ашыручы орган-оештыру комитеты.

Жирле бюджет проекты һәм жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында Карар кабул итүче орган булып муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тора.

3. Жирле бюджет проекты, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар билгеләү турындагы карарлар алар кабул ителгәннән соң 10 көн эчендә басылып чыгарга тиеш.

4. Жирле бюджет проекты, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар жирле бюджет проекты (жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап) басылып чыкканнан соң 15 календарь көннән дә соңга калмыйча уздырыла.

Статья 10. Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектын гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектларына кагылышлы мәсьәләләр "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда, "Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында" 2014 елның 28 июнәндәгә 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, гавами тыңлауларга чыгарыла.

Статья 11. Жирлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләне гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар, күрсәтелгән Федераль законның 13 статьясындагы 5 өлешеннән тыш, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очрақларда үткәрелә.

3. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган-оештыру комитеты.

Статья 12. Муниципаль берәмлекләренң территориаль планлаштыру документлары проектлары буенча ижтимагый фикер алышуларда, гавами тыңлауларда мәсьәләләренә карау үзенчәлекләре

Генераль планнар, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләренә межалау проектлары, территорияләренә төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуға рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына кагылышлы мәсьәләләр, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп кору, рөхсәт ителгән жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү мәсьәләләре буенча, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә расланмаган очрақта, шулай ук, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы белән билгеләнгән нигезләмәләренә исәпкә алып, жәмәгать фикер алышуларына чыгарылырга мөмкин.

Жирлекләренң генераль планнары проектлары буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын, ачык тыңлауларын оештыру һәм үткәрү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 28 статьясында китерелгән.

Жирлекләренң генераль планнары проектлары һәм жирлекләренң генераль планнарына үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар буенча (алға таба -

ижтимагый фикер алышулар яки гавами тыңлаулар) ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар муниципаль берәмлекнең һәр торак пунктында үткәрелә.

Жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда катнашучыларны жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда катнашу өчен тигез мөмкинлекләр белән тәмин итү максатларында жәмәгатьчелек фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларын үткәргәндә торак пункт территориясе бер өлешкә бүленергә мөмкин.

Жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә бастырылган көнгә кадәр муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм бер айдан кимрәк һәм өч айдан да артмаска тиеш.

Мамадыш муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе ижтимагый фикер алышуларның яки ачык тыңлауларның нәтижеләре турында бәяләмәне исәпкә алып, карар кабул итә:

- 1) генераль план проекты белән килешү һәм аны советка жиберү турында;
- 2) генераль план проекты кире кагу һәм аны эшләп бетерүгә жиберү турында.

13. Ачык сервитутлар билгеләү буенча ачык тыңлаулар үткәрү үзенчәлекләре

«Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл җирлеге» муниципаль берәмлегендә халык тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турында нигезләмәгә 1 нче Кушымта

«Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР БИЛГЕЛӘУ ТУРЫНДА ГАРИЗА

_____ кешедән торган инициатив төркем, исемлек кушымта итеп бирелә, _____ муниципаль берәмлеге халык инициативасы буенча түбәндәге мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар билгеләргә тәкъдим итә:

Ачык тыңлаулар үткәрү кирәклеген нигезләү:

Кушымта (фактта тапшырыла торган документлар күрсәтелә):

- 1) муниципаль хокукый акт проекты (кертелгән очракта);
- 2) аңлатма язуы;
- 3) финанс-икътисадый нигезләү (муниципаль хокукый акт кертелгән очракта, аны гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итә);
- 4) гражданнарның инициатив төркеме Исемлеге;
- 5) жыелыш беркетмәсе, анда төзү турында Карар кабул ителде гражданнарның инициатив төркеме;
- 6) озату хат.

Гражданнарның инициатив төркеме вәкиле _____
(имза) (Ф.И.А и.)

Гражданнарның инициатив төркеме секретаре _____
(имза) (Ф.И.Аи.)

«Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл җирлеге» муниципаль берәмлегендә халык тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турында нигезләмәгә 2 нче Кушымта

«Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Ушмы авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы

ИНИЦИАТИВ ТӨРКЕМ ӘГЪЗАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

№ п/п	Фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм туган елы (18 яштән узганнар өчен, туу көне һәм ае)	Яшәү урыны паспорт буенча:	Паспорт белешмәләре (шәхесне раслаучы документның сериясе, номеры, кем тарафыннан һәм кайчан бирелгән)	Шәхси имза

Гражданның инициатив төркеме вәкиле _____
(имза) (Ф.И.А и.)

«Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы
Түбән Ушмы авыл жирлегенде»
муниципаль берәмлегендә халык
тыңлауларын оештыру һәм үткәрү
тәртибе турында нигезләмәгә
3 нче Кушымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРНЫҢ ИМЗА КӘГАЗЕ

Түбәндәге мәсьәлә буенча:

« _____ »

Без, түбәндә имза куючылар, _____ муниципаль берәмлек халкы
инициативасы белән түбәндәге мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар үткәрүне
хуплыйбыз: « _____ »

№ п/п	Фамилия, исем, отчество	18 яштән узган гражданның, туу көне һәм ае)	Яшәү урыны (паспорт буенча)	Паспорт белешмәләре (шәхесне раслаучы документның сериясе, номеры, кем тарафыннан һәм кайчан бирелгән, яки аны алыштыручы документ	Имза һәм аны кертү датасы (граждандан үзе-кул белән кертелә)

Имза кәгазен

таныклым: _____
_____

((фамилия, исем, отчество, паспортныңки аны алыштыручы документның серия, номер и бирелү датасы,, аны биргән органның исеме яки коды, имза жыйган затның яшәү урыны, аның имзасы һәм аны кертү датасы күрсәтелә).

Гражданнарның инициатив төркеме вәкиле _____

(имза) (Ф.И.А и.)

«Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы
Түбән Ушмы авыл жирлеген»
муниципаль берәмлегендә халык
тыңлауларын оештыру һәм үткәрү
тәртибе турында нигезләмәгә
4 нче Кушымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРНЫҢ ИМЗА КӘГАЗЕН ТИКШЕРҮ БЕРКЕТМӘСЕ

Мәсьәлә буенча:

« _____ ».

_____ муниципаль районы Советына тәкъдим ителгән гражданнарның халык алдында тыңлаулар үткәрү инициативасын хуплаучы гражданнарны имзалары саны _____.

Сайлаучылар имзалары тикшерелде _____, шулардан:

түбэндөгө сәбәп буенча _____ Дәрәс түгел дип танылды
_____
_____;

Гамәлдә булмаган имзалар саны - _____.

Фактта советка тапшырылган имзаларның гамәлдә булган гомуми саны _____ тәшкил итә.

Эшче төркем житәкчесе _____
(имза) (Ф.И.О.)

Эшче төркем әгзалары: _____
(имза) (Ф.И.О.)

_____
(дата, вакыты)

вәкиле
(имза) (Ф.И.А и.) _____
(имза) (Ф.И.О.)

Гражданнарның инициатив төркеме
Секретаре _____
(имза) (Ф.И.О.)

«Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы
Түбән Ушмы авыл жирлегенде»
муниципаль берәмлегендә халык
тыңлауларын оештыру һәм үткәрү
тәртібе турында нигезләмәгә
5 нче Кушымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР БЕРКЕТМӘСЕ

« ____ » _____ 20__ ел

№ _____

Ижтимагый тыңлаулар билгеләнде:

_____ от _____ № _____

(муниципаль хокукый акт)

(муниципаль хокукый акт исеме)

Басылып чыкты: _____

үткәрелде _____
адрес _____ буенча:

(үткәрү вакыты)

Оештыру
комитеты: _____

катнаштылар: _____

Рәис: _____

Секретарь: _____

Экспертлар: _____

Ачык тыңлауларда катнашучылар: (теркәлгән катнашучылар саны)

_____ теркәлгән катнашучылар саны:

_____
(Ф.И.О.)

Тыңладылар:

1. _____

(Ф.И.О.)

2. _____

(Ф.И.О.)

3. _____

(Ф.И.О.)

Телдэн һәм язма рэвештэ кертелгэн рекомендациялэр һәм тэкъдимнэр саны _____, шул исэптэн:

№ п/п	Рекомендациялэр һәм тэкъдимнэр	Гариза бирүче

Гавами тыңлаулар рэисе _____

(имза) (Ф.И.О)

Гавами тыңлаулар секретаре _____

(имза)

_____ (Ф.И.О)

«Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы
Түбән Ушмы авыл жирлеген»
муниципаль берәмлегендә халык
тыңлауларын оештыру һәм
үткәрү тәртибе турында
нигезләмәгә
6 нчы Кушымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР НӘТИҖӘЛӘРЕ ТУРЫНДА БӘЯЛӘМӘ

«___» _____ 20__ ел _____

_____ Инициативасы буенча гавами
тыңлаулар
билгеләнде _____

_____ (муниципаль хокукый акт)

№ _____

_____ (муниципаль хокукый акт исеме)

Басылып чыкты: _____ үткәрелде

Адрес _____

буенча: _____

(уздыру датасы)

Гавами тыңлауларга чыгарылган сорау (сорулар)

_____ Гавами тыңлауларның инициаторы _____

Гавами тыңлаулар уздыру датасы, вакыты, урыны

_____ Гавами тыңлаулар уздыруның оештыру комитеты:

_____ Гавами тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукына ия
булучылар _____ турында _____ мәгълүмат

Гавами тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәгә мәсьәләләргә (соруларны)
хәл итү буенча тәкъдимнәр һәм рекомендацияләргә бердәм исемлегә:

Фикер алышуга чыгарылган сорулар	экспертлар һәм катнашучыларның рекомендацияләре	рекомендацияләр һәм тәкъдимнәр чыгарылды	Искәрмә
-------------------------------------	---	--	---------

		һәм тәкъдимнәре		хупланды)	
№ п/п	мәсьәләнең формулировкасы яки проектның исеме	№ п/п	Тәкъдим тексты	Эксперт катнашучы Ф.И.О.	
1		1.1.			
		1.2			
2		2.1			
3		2.2 3.1. 3.2.			

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл
итүнең йомгаклау варианты: _____

Гавами тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:

риза _____ (кеше.)

каршы _____ (кеше.)

икеләнделәр _____ (кеше.)

Оештыру комитеты рәисе _____

Оештыру комитеты секретаре _____